

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

12 ოქტომბერი, 2--- წელი
ზუგდიდი

ქ.

შესავალი ნაწილი

ზუგდიდის რაიონული სასამართლო
მოსამართლე - მანუჩარ ცაცუა
სხდომის მდივანი - სალომე ქობალია

მოსარჩელე - სს „თ-----“

წარმომადგენელი - თა-----აძე

მოპასუხეები: გი-----უა, თა-----ია

დავის საგანი: თანხის დაკისრება, ზიანი ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი

1.სასარჩელო მოთხოვნა

1.1.მოპასუხე გი-----უასა და თა-----იასათვის მოსარჩელე ს-----
----- სასარგებლოდ 20-----ს საბანკო კრედიტის
ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავალიანების - 5909,51 ლარის დაკისრება;

1.2.მოპასუხე გი-----უასა და თა-----იასათვის სს „თ-----“-ს
სასარგებლოდ 20-----ს საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან
გამომდინარე, 29.11.2-----ნ მიუღებელი შემოსავლის სახით
ვალდებულების სრულად შესრულებამდე ძირ თანხაზე - 4040,28 ლარზე
ყოველთვიურად 15,3 % სარგებლის ანაზღაურების დაკისრება;

1.3. მოპასუხე გი-----უასა და თა-----იასათვის სს „თ-----“-ს სასარგებლოდ 20-----ს საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, 29.11.2-----ნ ვალდებულების სრულად შესრულებამდე ძირ თანხაზე - 4040,28 ლარზე 0,5 %-ის ოდენობით ყოველდღიური პირგასამტეხლოს დაკისრება, მაგრამ არაუმეტეს 1000 ლარისა;

1.4. თავდების - თა-----იას თავდებობის მაქსიმალური პასუხისმგებლობის ლიმიტი განისაზღვროს 10 500 ლარის ოდენობით.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხეებმა საქმეზე წარმოდგენილი შესაგებლით და სასამართლოს სხდომაზე სარჩელი ცნეს ნაწილობრივ, მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის დაკისრების ნაწილში (იხ. შესაგებელი, 12.10.2-----).

3. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. 201-----ს სს „ბ-----ა“-სა (უფლებამონაცვლე - სს „თ-----“) და გი-----უას შორის გაფორმდა საბანკო კრედიტის ხელშეკრულება შემდეგი პირობები: კრედიტის თანხა - 7900 ლარი; კრედიტის მოქმედების ვადა - 36 თვე (24.07.2----მდე); წლიური საპროცენტო განაკვეთი - 15,3 %; პირგასამტეხლო ვადაგადაცილებისათვის 10 ლარი ერთჯერადად და ყოველდღიური პირგასამტეხლო ვადაგადაცილებისათვის - დავალიანების 0,5 %.

კრედიტის დაფარვა უნდა განხორციელებულიყო ყოველთვიური შენატანის გადახდის გზით.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი და შესაგებელი;
- ხელშეკრულება;
- სესხის დაფარვის გრაფიკი;
- ამონაწერი მეწარმეთა რეესტრიდან;
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. 12.10.2--- წლის სასამართლო სხდომის ოქმი).

3.1.2. გი-----უასთან გაფორმებული საბანკო კრედიტის ხელშეკრულება უზრუნველყოფილია 2015 წლის 24 ივლისს სს „ბ-----ის“ (უფლებამონაცვლე - სს „თ-----“) მიერ დადებული თავდებობის ხელშეკრულებებით, რომლის 2.2. პუნქტით, თავდებმა პირმა - თა-----იამ იკისრა ვალდებულება კრედიტორის წინაშე სოლიდარულად დაფარონ

ძირითადი მოვალის დავალიანება.

თავდები პირის სოლიდარული პასუხისმგებლობის ლიმიტი განისაზღვრა 10 500 ლარით.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი, შესაგებელი;
- საბანკო კრედიტის ხელშეკრულება;
- განცხადება და თავდებობის ხელშეკრულება;
- ამონაწერი მეწარმეთა რეესტრიდან;
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. 12.10.2-----).

3.1.3. დადგენილია, რომ მოპასუხემ დაარღვია ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულება კრედიტის დაფარვის თაობაზე, სახელდობრ, მან ბოლოს ვალდებულება შესრულება შეასრულა 2017 წლის აპრილის თვეში, მანამდე კი პერიოდულად არღვევდა ხელშეკრულებას.

ხელშეკრულების დარღვევის გამო 2----- წლის მდგომარეობით საკრედიტო ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოპასუხეების დავალიანებამ მოსარჩელე სს „თ-----“-ს, როგორც სს „ბ-----ა“-ს უფლებამონაცვლის მიმართ შეადგინა ძირი თანხის სახით - 4040,28 ლარი, ხოლო პროცენტის სახით - 526,38 ლარი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი, შესაგებელი;
- 29.11.2017 წლის ცნობა დავალიანების შესახებ;
- საბანკო კრედიტის ხელშეკრულება;
- განცხადება და თავდებობის ხელშეკრულება;
- სესხის დაფარვის გრაფიკი;
- ამონაწერი მეწარმეთა რეესტრიდან;
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. 12.10.2--- წლის სხდომის ოქმი).

3.2. სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. დადგენილია, რომ მოსარჩელე დამატებით ითხოვს მოპასუხეებისათვის დარიცხული პირგასამტეხლოს - 1342,85 ლარის და ხელშეკრულების შეწყვეტის დღიდან - 29.11.2-----ნ ვალდებულების სრულად შესრულებამდე ძირ თანხაზე - 4040,28 ლარზე 0,5 %-ის ოდენობით ყოველდღიური პირგასამტეხლოს დაკისრებას, მაგრამ არაუმეტეს 1000 ლარისა. ასევე, მისი მოთხოვნაა ხელშეკრულების შეწყვეტის დღიდან - 29.11.2-----ნ მიუღებელი შემოსავლის - სარგებლის ანაზღაურებას ყოველთვიურად ძირი თანხის 15,3 %-ის სახით.

ამრიგად, სარჩელით მოთხოვნილია როგორც დარიცხული, ისე დასარიცხი პირგასამტეხლოს გადახდევის და ზიანის ანაზღაურება. სასამართლო კი თვლის, რომ მითითებული თანხები შეუსაბამოდ მაღალია.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სარჩელი და შესაგებელი;
- 29.11.2017 წლის ცნობა დავალიანების შესახებ;
- საბანკო კრედიტის ხელშეკრულება;
- განცხადება და თავდებობის ხელშეკრულება;
- სესხის დაფარვის გრაფიკი;
- ამონაწერი მეწარმეთა რეესტრიდან;
- მხარეთა ახსნა-განმარტება (იხ. 12.10.2--- წლის სხდომის ოქმი).

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებისა და მხარეთა განმარტებების გათვალისწინებით, სასამართლო მიიჩნევს, რომ არსებობს სარჩელის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების ფორმალური და ფაქტობრივი საფუძვლები.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცია, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს კონსტიტუციის მე-16 მუხლის მიხედვით, ყველას აქვს საკუთარი თავისუფალი განვითარების უფლება. ეს უფლება მოიცავს პიროვნების განსაკუთრებულ სხვადასხვა სფეროს, რომელთა შორისაა ხელშეკრულებების დადების სფერო, რაც საქართველოს კანონმდებლობით, მათ შორის, სამოქალაქო კოდექსით, რომლის 319-ე მუხლის მიხედვით, კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. მათ შორის ისეთი ხელშეკრულებებიც, რომლებიც კანონით გათვალისწინებული არ არის და ეწინააღმდეგება მას.

იმავე კოდექსის 199-ე მუხლის მიხედვით, მოთხოვნის მფლობელს (კრედიტორს) შეუძლია თანხმობის გარეშე მოთხოვნა მესამე პირს დაუთმოს, თუკი ეს არ ეწინააღმდეგება ვალდებულების მოვალესთან მის შეთანხმებას ან კანონს (მოთხოვნის დათმობა).

სწორედ აღნიშნულ ნორმებზე დაყრდნობით, მხარეთა მიერ სამოქალაქო უფლებების შედეგია სს „თიბისი ბანკსა“, როგორც სს „ბ-----ის“ უფლებამონაცვლესა და საბანკო კრედიტისა და თავდებობის ხელშეკრულებების არსებობა.

6.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად ძალით კრედიტორი უფლებამოსილია მოსთხოვოს მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება კოდექსის 317-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების დასრულებულია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 463-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, თუ რამდენიმე ვალდებულების შესრულება ისე, რომ თითოეულმა უნდა მიიღოს მონაწილე ვალდებულების შესრულებაში (სოლიდარული ვალდებულება), ხოლო კრედიტორს მხოლოდ ერთჯერადი მოთხოვნის უფლება, მაშინ ისინი წარმოადგენენ სოლიდარულ ვალდებულებას.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 464-ე მუხლის თანახმად, სოლიდარულ ვალდებულებაში წარმოიშობა ხელშეკრულებით, კანონით ან ვალდებულების საგნის განუყოფლობით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 465-ე მუხლის თანახმად, კრედიტორს სურვილისამებრ შესრულება მოსთხოვოს ნებისმიერ მოვალეს როგორც მთლიანად, ან ნაწილობრივ ვალდებულების მთლიანად შესრულებამდე დანარჩენი მოვალეების ვალდებულება დასრულებულია.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 867-ე მუხლის შესაბამისად, საბანკო კრედიტის კრედიტის გამცემი აძლევს ან მოვალეა მისცეს მსესხებელს სასყიდლიანი კრედიტი სესხის საფუძველზე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 868-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, შეთანხმებით კრედიტისათვის შეიძლება განისაზღვროს მყარი ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 895-ე მუხლის თანახმად, თუ თავდაპირველ პასუხისმგებლობას სოლიდარულად ან სხვა თანაბარმნიშვნელოვანი სახით, მას შემდეგ მოთხოვნა იძულებითი აღსრულების მცდელობის გარეშე, თუ ძირითადად მოქმედებს გადახდის ვადას და უშედეგოდ იქნა გაფრთხილებული, ანდა მისი გადახდის უუნარობა დადგენილია, რომ **გი-----უას** სასარგებლოდ გაიცა კრედიტი განსაზღვრული ვადის ხელშეკრულებაზე გათვალისწინებული იქნა პროცენტის გადახდის ვალდებულება.

დადგენილია, რომ **გი-----უას** სასარგებლოდ გაიცა კრედიტი განსაზღვრული ვადის ხელშეკრულებაზე გათვალისწინებული იქნა პროცენტის გადახდის ვალდებულება. სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოცემულ ვითარებაში სახეზეა კერძო სამართლებრივი დროსაც როგორც ზემოთ აღნიშნა მოქმედებს ხელშეკრულების თავისუფლების განხორციელების გულისხმობს თავისუფლად, მხარეთა ნების შესაბამისად, ხელშეკრულების დადებას, განსაზღვრას. ამდენად, აღნიშნულ პრინციპზე დაყრდნობით, მხარეები თავისუფლად ხელშეკრულების ძირითადი თანხისა და საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებით დადგენილი ვადის გადახდის პირობაზე. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ ხელშეკრულებაში

გამოდის საკრედიტო დაწესებულება და მის მიერ გაცემული სესხი, მისი საქმიანობა გამომდინარე, სასყიდლიანია, რაც გულისხმობს ძირი თანხის პროცენტით გაცემას და მასზე, რომ დაწესებულება ორიენტირებულია, პროცენტის დაწესებით მიიღოს საკმაოდ მაღალი დამოკიდებულება განპირობებულია ფულის განსაკუთრებული თვისების სყიდვაუნარიანობის მაღალი ხარისხი ყველა შემთხვევაში ანიჭებს ფულს პირის მოტანის უნარს. იგი ყოველთვის წარმოადგენს შემოსავლის წყაროს, ვინაიდან შეესაბამება მესაკუთრეს არა მხოლოდ მისთვის სასურველი ქონება, არამედ გარკვეული პერიოდის საბანკო პროცენტის სახით.

საერთო წესის მიხედვით, ვალდებულება უნდა შესრულდეს, რადაც არ უნდა დაუჯდეს პირს. თუ მოვალეს ვალდებულების შესრულება გაუთვალისწინებელია ან მან დაკარგა შესრულების ინტერესი, ეს მას არ ათავისუფლებს ნაკისრი ვალდებულების მოვალეობისაგან. მან თავად იკისრა ვალდებულების შესრულება და თავადვე უნდა შეუსრულებლობის რისკი (-----). მსჯელობა გამომდინარეობს სამოქალაქო სამართალში დამკვიდრებული ძირითადი პრინციპი **suntan servanda** (ხელშეკრულება უნდა შესრულდეს).

ამრიგად, ხელშეკრულებაზე ხელმოწერით, მასში მითითებულ პირობებს დაეთანხმა მხარეები. **-----უა**, რითაც მან აიღო ვალდებულება შეასრულოს ისინი, დათქმულ დროს გადაიხადოს მასზე დარიცხული პროცენტი, დაზღვევის თანხა და დარიცხული პირგასამტეხლო, მოსაზრებით არ სცდება გონივრულობის ფარგლებს. ნაკისრი ვალდებულება როგორც **ასევე თავდების - თა-----იას** მხრიდან ნებაყოფლობით არ შესრულდა, რის გამოც იძულებულია სასამართლოს წესით მოითხოვოს საბანკო კრედიტის ხელშეკრულების ძირი თანხის და დარიცხული პროცენტის სოლიდარულად გადახდევინება, შესაბამისი დასაბუთებულია.

გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ განსახილველ შემთხვევაში, მოპასუხეებმა ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავალიანების - ძირი თანხის დაკისრების ნაწილში წარმოადგენს მათ მიმართ სარჩელის მითითებულ ფარგლებში დაკმაყოფილების საფუძველი.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოსამზადებელ სხდომაზე მოპასუხე ცნობს სარჩელს, მოსამართლე გამოიტანს სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ. ანალოგიით, იგივე წესი შეიძლება გავრცელდეს სარჩელის ცნობისას. ამავე ნორმატიული აქტის 131-ე მუხლით, ერთი მხარის მიერ მოთხოვნის ან არარსებობის დადასტურება (აღიარება), რომელზედაც მეორე მხარე მოთხოვნებსა თუ შესაგებელს, სასამართლომ შეიძლება საკმარის მტკიცებულებების საფუძველად დაუდოს სასამართლო გადაწყვეტილებას. ამასთან, სასამართლო საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლი ითვალისწინებს დამატებით პრინციპს, რაც მხარეებს ანიჭებს უფლებას თავისუფლად განკარგონ თავიანთი საპროცესო უფლებები, კერძოდ, ამავე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მხარეებმა წარმოებას სასამართლოში ამ კოდექსში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად განცხადების შეტანის გზით. ისინი განსაზღვრავენ დავის საგანს და თვითონვე იღებენ

სარჩელის შეტანის შესახებ. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, მოსარჩელეს შეუძლია სარჩელზე, ხოლო მოპასუხეს - ცნოს სარჩელი. ამდენად, სასამართლოს მიაჩნია, მოპასუხის მიერ სარჩელის ზემოთ მითითებულ ნაწილში ცნობა მისაღებია, იგი კანონით სამართლებრივ საფუძველზეა დამყარებული, რამდენადაც მისი პოზიცია გამომდინარეობს სამართალწარმოებაში აღიარებული ერთ-ერთი მთავარი პრინციპიდან - დისპოზიციურობიდან.

6.3. სამართლებრივი შეფასების მიღმა ვერ დარჩება მოსარჩელის მოთხოვნას მოპასუხის მიერ "სა" სასარგებლოდ საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მიუღებელი სახით, ხელშეკრულების შეწყვეტიდან - 2017 წლის 29 ნოემბრიდან (დავალიანების გაცემის თარიღიდან) სესხის ძირი თანხის - 4040,28 ლარის წლიური 15,3% სარგებლობის გადახდის დაკისრების თაობაზე.

სამოქალაქო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს არა მხოლოდ დამდგარი ქონებრივი დანაკლისისთვის, არამედ მიუღებელი შემოსავლისთვისაც. მიუხედავად ამისა, შემოსავალი, რომელიც არ მიუღია პირს და რომელსაც იგი მიიღებდა, ვალდებულია შესრულებულიყო. იმავე კოდექსის 412-ე მუხლის მიხედვით კი, ანაზღაურებას ექვემდებარება ის ზიანი, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზიანის მოქმედების უშუალო შედეგს.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ხელშეკრულების ვადა იყო 36 თვე, ხოლო მსესხებელმა ბანკის ვალდებულების შეწყვიტა 2017 წლის ივლისის თვიდან. შესაბამისად, სახეზეა არაჯეროვანი შესრულება, რის გამოც იგი მოსარჩელის ინიციატივით შეწყდა 2017 წლის 29 ნოემბრიდან, სასამართლო თვლის, რომ მოპასუხის მიერ ვალდებულების შესრულებით და ხელშეკრულების შეწყვეტით მოსარჩელემ დაკარგა ის საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც მოპასუხეს უნდა გადაეხადა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის განმავლობაში. 2017 წლის 24 ივლისამდე და რომელსაც ბანკი მიიღებდა ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში დაბრუნებული თანხით ახალი კლიენტის დაკრედიტების შედეგად. თუმცა ასეთი თანხის უფიქროსი ყოველთვიური შემოსავალი ძირი თანხის - 4040,28 ლარის 15,3%-ის ოდენობით. საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით 2017-2018 წლებში გაცემულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი 12,2-12,7%-ია. ამგვარად, ვალდებულების ჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში მოსარჩელე მიიღებდა შემოსავალს ძირი თანხის წლიური 12,5-ის ოდენობით მაინც (---).

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოსარჩელეს უნდა ანაზღაურდეს მიუღებელი შემოსავლის ოდენობით, ხელშეკრულების შეწყვეტიდან ყოველთვიურად უნდა აუნაზღაურდეს მიუღებელი შემოსავლის ოდენობით 12,5 %-ის ოდენობით.

ამასთან, სასამართლო დამატებით განმარტავს, რომ ბუნებრივია მოსარჩელის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მოპასუხისათვის ხელშეკრულების დარღვევის დროს უფიქროსი ზიანი, რომელიც დადგებოდა მოსარჩელის მიმართ მოპასუხის მიერ არაჯეროვანი შესრულების გამო. აქვე აღსანიშნავია, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 412-ე მუხლის შესაბამისად, ზიანის მიყენების ფაქტისა და ზიანის ოდენობის

განსაკუთრებულ თავისებურებას იძენს, როცა საქმე ეხება ფულად ვალდებულებების დამოკიდებულება, განპირობებულია ფულის განსაკუთრებული თავისებურების სიდიდით, განსაკუთრებული მატერიალური ხარისხი ყველა შემთხვევაში ანიჭებს ფულს პირის მოტანის უნარს. იგი ყოველთვის წარმოადგენს შემოსავლის წყაროს, ვინაიდან შესაძლებელია მისი მესაკუთრეს არა მხოლოდ მისთვის სასურველი ქონება, არამედ გარკვეული პერიოდის საბანკო პროცენტის სახით. ამგვარად, ფულადი ვალდებულებების არაქვეყნის შესრულება ყოველთვის აყენებს ზიანს და სხვაგვარი ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეულ განსხვავებით, განსაკუთრებული მტკიცება არ სჭირდება არც ზიანის მიყენების დადგენის დადგენას. მიუღებელი შემოსავლის ანაზღაურების მოთხოვნის ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნა საფუძვლიანია ნაწილობრივ და უნდა დაკმაყოფილდეს.

6.4. პირგასამტეხლოს მოთხოვნასთან დაკავშირებით სასამართლო მხარეთა ყურადღებას უნდა მივაქციოთ კოდექსის 420-ე მუხლზე, რომლითაც სასამართლოს შეუძლია საქმის გათვალისწინებით შეამციროს შეუსაბამოდ მაღალი პირგასამტეხლო. ამ კუთხით აღნიშნავს, რომ პირგასამტეხლო წარმოადგენს ვალდებულებების შესრულების დამატებით საშუალებას. ვალდებულებების დარღვევამდე პირგასამტეხლო ემსახურება შესრულების სტიმულირებას, ვინაიდან მოვალემ იცის, რომ ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში მოუწევს გარკვეული საზღაურის გადახდა. მოცემულ ვითარებაში, მოპასუხე მხარე პირგასამტეხლოს, რომლის შეუსაბამოდ მიჩნევისათვის აუცილებელია ყოველ კონკრეტულ გარკვეულ გარემოებების ერთობლიობაში შეფასება. კერძოდ, როდის დაიდო პირგასამტეხლო, რამდენია ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირგასამტეხლოს ოდენობა, რა პერიოდის ხელშეკრულების დადებისა და მისი მოპასუხის მიერ დარღვევის შემდეგ, სცემს პირგასამტეხლო ძირითადი თანხის ოდენობას, რომელი პერიოდის მდგომარეობის პირგასამტეხლო, მხედველობაშია მისაღები დავის საგნის მთლიანი მოცულობა და ა.შ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 115-ე მუხლის თანახმად, სამოქალაქო განხორციელდეს მართლზომიერად. დაუშვებელია უფლების გამოყენება მარტოოდენ ზიანი მიადგეს სხვას. ამდენად, სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ პირგასამტეხლო კრედიტორის დარღვეული უფლების აღდგენა და არა გამდიდრება. იგი ატარებს მინიმალური ზიანის ანაზღაურების ფუნქციას.

განსახილველ შემთხვევაში, ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირგასამტეხლოს გადასახდელი თანხის 0,5% ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე, წარმოადგენს შეზღუდულ ოდენობას, რადგან თვეში იგი შეადგენს 15%-ს, ხოლო წელიწადში 180%-ს, ეწინააღმდეგება საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებისათვის გათვალისწინებულ სტანდარტებს.

გარდა ამისა, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ მსესხებელმა სესხის დაფარვა შეწყვიტა 2017 წლის მაისის თვიდან. ამ პერიოდიდან გონივრულ ვადაში, რაც სტანდარტის მხარისათვის გაფრთხილების წერილების გაგზავნას და დამატებითი ვადის მიცემას წარმოეშვა უფლება შეეწყვიტა სახელშეკრულებო ურთიერთობა მოპასუხე მხარესთან. საკრედიტო ურთიერთობა არ შეუწყვეტია და პირგასამტეხლოს დარიცხვას აგრძელებს ნოემბრამდე. შესაბამისად, რამდენიმე თვის განმავლობაში გაგრძელდა ისედაც მაღალი

მაჩვენებლით განსაზღვრული პირგასამტეხლოს დარიცხვა, რამაც უდავოდ გამოიწვია შეუსაბამოდ გაზრდა.

მითითებული გარემოებების, ასევე მოპასუხის მიერ ვალდებულების დარღვევა, სავარაუდო ზიანის და მოსარჩელის ინტერესების გათვალისწინებით, სასამართლოს მოხდეს საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დარიცხული პირგასამტეხლოს შემცირება და მოპასუხეებს პირგასამტეხლოს სახით სოლიდარულად უნდა დაეკისროთ გადახდა.

იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელის მოთხოვნა დარიცხული პირგასამტეხლოს შემოსავლის ანაზღაურების თაობაზე დაკმაყოფილდა, ხოლო ამით განხორციელდა მიყენებული შესაძლო ზიანის კომპენსირება, დამატებით დასარიცხი პირგასამტეხლოს დაყენება დაუსაბუთებელია, რადგან მისი დაკისრება გამოიწვევს მოპასუხისათვის ზიანის დაზარალებულობის დასაბუთებას.

6.5.სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოს მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა დაყრდნობილი იქნას სასამართლო სხდომაზე მათს ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ იქნება.

ყოველივე ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებებიდან და სამართლებრივი გამომდინარე, სარჩელის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად სასამართლო მივიჩნევს, რომ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

7.საპროცესო ხარჯები

7.1.საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი, დაკისრდება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, ალნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

სარჩელის ძირითადი თანხის და პროცენტის ნაწილში ცნობის, ასევე სარჩელის ნაწილობრივი პირობებში, მოსარჩელეს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან უნდა დაუბრუნდეს 136,99 ლარი, მოსარჩელის სასარგებლოდ სოლიდარულად უნდა დაეკისროთ სარჩელზე გადახდილი - 50 ლარის ანაზღაურება.

7.2.რაც შეეხება მოსარჩელის მოთხოვნას იურიდიული მომსახურებისათვის გადამხდული საფასურის - 350,55 ლარის მოპასუხისათვის დაკისრების შესახებ, რის შესახებაც საქმეზე გადახდის ქვითარი. ამ კუთხით აღსანიშნავია ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს რომლის მიხედვით განმცხადებელს უფლება აქვს, მოითხოვოს მის მიერ გაწეული ხარჯების დაკისრება.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ დაასაბუთებს, რომ ეს ხარჯები ფაქტობრივად და უდავო თანხა გონივრული იყო (სხვა პრეცედენტთა შორის იხ. Nilsen and Johnsen v. Norway [GC] ECHR 1999-VIII, შპს „იზა“ და მაკრახიძე საქართველოს წინააღმდეგ).

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სსს კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეულ ხარჯებს, რომელიც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულმა მაგრამ არაუმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი და განსახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, 2 000 ლ. გამომდინარე აქედან, კანონმდებლის მიერ ქონებრივ დავაზე დადგენილია იურიდიულ ხარჯის გონივრული ოდენობა პროცენტული მაჩვენებლით. შესაბამისად, აღსაყენებელი საფუძველზე, მოსარჩელეს მოპასუხისაგან უნდა აუნაზღაურდეს წარმომადგენლის მიერ გაწეული ხარჯი დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტამდე - 350,55 ლარის ოდენობით.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 49-ე, 53-ე, 208-ე, 243-244-ე, 249-ე, 257-ე, 259¹-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1.სს „თ-----ს“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

1.1.მოპასუხეებს გი-----უას და თა-----იას მოსარჩელე სს „თ-----ს“ სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისროთ 201-----ს საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დავალიანების, ძირითადი თანხის - 4040,28 ლარის, პროცენტის - 526,38 ლარის და პირგასამტეხლოს - 500 ლარის გადახდა;

1.2.მოპასუხეებს გი-----უასა და თა-----იას მოსარჩელე სს „თ-----ს“ სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისროთ ზიანის ანაზღაურება, კერძოდ, 29.11.2-----ნ 20-----ს საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ძირითადი თანხაზე - 4040,28 ლარზე, ვალდებულების სრულად შესრულებამდე ყოველთვიურად წლიური 12,5 % სარგებლის გადახდა;

1.3.თავდების - თა-----იას თავდებობის მაქსიმალური პასუხისმგებლობის ლიმიტი განისაზღვროს 10 500 ლარის ოდენობით;

2.სარჩელი სხვა მოთხოვნის ნაწილში არ დაკმაყოფილდეს;

3.მოპასუხეებს მოსარჩელე სს „თ-----ს“ სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისროთ ამ უკანასკნელის მიერ სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის

- 50 ლარის და იურიდიული მომსახურების ღირებულების - 350,55 ლარის ანაზღაურება;

4.მოსარჩელე ს----- სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაუბრუნდეს სარჩელზე 2----- საგადასახადო დავალებით გადახდილი სახელმწიფო ბაჟიდან - 262,92 ლარიდან - 136,99 ლარი;

5.გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოში (მდებარე: ქ. ქუთაისი, ნიუპორტის ქ. №32) 14 დღის ვადაში მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების ასლის გადაცემის მომენტიდან, სარეზოლუციო ნაწილის **მე-6** პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს (მდებარე: ქ. ზუგდიდი, რევაზ ლალიძის ქ. №12) მეშვეობით;

6.თუ გადაწყვეტილების გამოცხადებას ესწრება გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლების მქონე პირი, ან თუ ასეთი პირისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ცნობილი იყო გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე (მისი წარმომადგენელი) ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა გამოცხადდეს სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი; წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე
მანუჩარ ცაცუა